Aan de gemeenteraad

# Raadsvoorstel

**Onderwerp**
GR GGD-ZL - Begroting 2022

**Beslispunt(en)**

1.) Als zienswijze over de begroting 2022 GGD-ZL kenbaar te maken dat de raad ermee kan instemmen;
2.) Instemmen met het totaal aan bijstellingen t.a.v. de ontwikkelingen binnen de programma's van de GGD voor onze gemeente voor 2022 een bedrag van € 83.055 negatief.
3.) Ten aanzien van de verdere ontwikkeling van de JGZ, aan te dringen op een zorgvuldig proces waarin ambities en financiële consequenties steeds in een vroeg stadium, in onderling verband worden gewogen ten opzicht van zowel de maatschappelijke noodzaak als de financiële mogelijkheden van de gemeente en dat hierover een zo groot mogelijke transparantie betracht dient te worden ten opzichte van gemeente en gemeenteraad.

## Toelichting

**Aanleiding / motivering**

Bijgaand treft u de begroting 2022 van de GGD Zuid-Limburg aan. Deze begroting 2022 dient voor zienswijze aangeboden te worden aan de raad. Op basis van de algemene financiële uitgangspunten heeft de GGD de begroting 2022 opgesteld. De regionale gezondheidsnota 'Zuid Springt eruit: Zuid-Limburg zet nieuwe trend in gezondheid' en het bestuurlijk vastgestelde meerjarenperspectief 2020-2023 zijn de leidraad voor deze begroting. Het Dagelijks Bestuur heeft in de vergadering van 29 maart jl. ingestemd met de begroting 2022 en besloten deze begroting voor een zienswijze toe te sturen aan de Zuid-Limburgse gemeenten. Vaststelling op basis van zienswijzen staat gepland voor de vergadering van het Algemeen Bestuur van 2 juli aanstaande.

Als bijzondere en onvoorspelbare, maar wel belangrijke opmerking, moet vermeld worden dat de huidige Coronapandemie voor onvoorziene kosten zou kunnen zorgen in het jaar 2022. Echter, vooralsnog zal het Rijk alle meerkosten die de GGD-ZL maakt door de pandemie dragen.

Voor de beleidsperiode 2020-2023 geldt voor de rol, positie en omvang van de GGD Zuid-Limburg een scenario van behoud van het huidig budget, met de mogelijkheid voor gefaseerde groei op basis van de geformuleerde uitgangspunten voor beleid en uitvoering in het regionale gezondheidsbeleid 2020-2023 "Zuid Springt Eruit: Zuid-Limburg zet nieuwe trend in gezondheid", zoals door de raad is vastgesteld.
Als gemeenten meer diensten/nieuwe taken van de GGD Zuid-Limburg vragen is dit met additionele financiering mogelijk. Het uitgangspunt is een partnerschap tussen de gemeenten en de GGD Zuid-Limburg (op regionale schaal maar ook met individuele gemeenten) met een mogelijkheid voor gefaseerd meegroeien met ontwikkelingen (o.a. in sociaal domein) binnen strakke regie.

Deze uitgangspunten zijn ook als zodanig benoemd door de GGD Zuid-Limburg in het in 2020 vastgestelde Meerjarenperspectief 2021-2023.

De GGD Zuid Limburg kent vier programma's: GGD, Jeugdgezondheidszorg, Acute Zorg en Veilig Thuis. De taken van de GGD staan beschreven in het dienstverleningspakket en hebben een wettelijke grondslag in respectievelijk de Wet publieke gezondheid, de Wet ambulancezorg en de Wet maatschappelijke ondersteuning.
Binnen deze programma's wordt het dienstverleningspakket van de GGD Zuid-Limburg uitgevoerd. Het betreffen enkel wettelijke taken die deels wettelijk zijn opgedragen aan de GDD, deels door de in de gemeenschappelijke regeling samenwerkende gemeenten aan de GGD Zuid-Limburg zijn opgedragen:

- infectieziektebestrijding
- seksuele gezondheid
- hygiëne en inspectie
- medische milieukunde
- publieke gezondheid
- sociaal medische advisering
- openbaar geestelijke gezondheidszorg
- forensische geneeskunde
- Veilig Thuis VT
- Jeugd Gezondheidszorg JGZ
- Regionale ambulance voorziening RAV
- Geneeskundige hulporganisatie in de regio GHOR

De impact van de COVID-19 pandemie op de GGD Zuid-Limburg is enorm geweest en de claim die op de GGD gelegd werd en wordt in het kader van de bestrijding van de pandemie, zal ook in 2022 blijven bestaan. Ook de maatschappelijke impact op de gezondheid van inwoners is erg groot en dat zal ook de komende jaren zijn weerslag blijven vinden in de te leveren inzet vanuit zowel GGD Zuid-Limburg als andere partners op het gebied van publieke gezondheid.

Met de door de GGD Zuid-Limburg aangereikte stukken wordt voorzien in een sluitende pro forma begroting voor 2022, waarmee de bestaande samenwerking op een verantwoorde wijze kan worden gecontinueerd voor alle programma's binnen de GGD-ZL: Acute Zorg, de Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst, Veilig Thuis en sinds januari 2020 de Jeugdgezondheidszorg JGZ.

**Begroting 2022**
GGD-ZL voorziet in een sluitende begroting voor 2022, waarmee de bestaande samenwerking op een verantwoorde wijze kan worden gecontinueerd voor alle programma's binnen de GGD-ZL: Acute Zorg, de Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst, Veilig Thuis en de Jeugdgezondheidszorg.
De algemene uitgangspunten bij de GGD voor de begroting zijn in de Gemeenschappelijke Regeling of besluiten van het Algemeen Bestuur vastgelegd. Voor de periode 2020-2023 hebben gemeenten de beleidsagenda bepaald.
De regionale gezondheidsnota: Zuid springt eruit, Zuid-Limburg zet nieuwe trend in gezondheid en het meerjarenperspectief 2020-2023 van de GGD Zuid-Limburg zijn hierbij de leidende documenten.

Uitgangspunten begroting 2022

- De bijdrage van de gemeenten wordt voor het programma GGD gebaseerd op het aantal inwoners van Zuid-Limburg op basis van de CBS-cijfers per 1 januari van twee jaar voorafgaand aan het boekjaar (begroting 2022 is gebaseerd op het aantal inwoners van 2020).
- De bijdrage van de gemeenten voor het programma Veilig Thuis is gebaseerd op een aantal parameters uit het gemeentefonds en kent een peildatum van 1 januari van twee jaar voorafgaand aan het boekjaar (begroting 2022 is gebaseerd op parameters van 2020).
- De bijdrage van de gemeenten voor het programma JGZ is voor 2022 gebaseerd op het aantal inwoners per gemeente op de peildatum 2020. In 2022 zal een gefaseerde ingroei plaatsvinden naar een nieuwe verdeelsystematiek van de kosten JGZ die meer recht doet aan het gebruik van JGZ per gemeente.
- Bij het opstellen van de begroting wordt gebruik gemaakt van indexcijfers van het Centraal Planbureau. Van de indexpercentages voor loon en materieel wordt een gemiddelde index berekend op basis waarvan de opbrengsten (inclusief gemeentelijke bijdrage) worden geïndexeerd.
- Voor 2022 hanteert de GGD (m.u.v. de RAV) een index van 1,5 % voor materieel en een index van 1,3 % voor personeel.
- De GGD gebruikt voor de meerjarenraming een standaard index percentage van 1,75 %.
- De begroting wordt op hoofdproductniveau, conform het dienstverleningspakket, opgesteld.
- Vaststelling van de begroting door het Algemeen Bestuur gebeurt op programmaniveau waarbij de productbegroting ter informatie is toegevoegd.

Uitgangspunten JGZ

Waar in 2021 sprake was van een historisch bepaalde begroting van de vier voormalige organisaties samen, betref de programmabegroting JGZ 2022-2025 een geïntegreerde meerjarenbegroting. De uitgangspunten waarop deze begroting is gebaseerd zijn vastgelegd in de bestuurlijke opdracht vanuit de Stuurgroep JGZ (besluit 3 juli 2019) en in het document ‘Jeugdgezondheidszorg in Zuid-Limburg: een belangrijke investering voor de toekomst’ dat op 24 september 2020 door het Algemeen Bestuur is vastgesteld. De uitwerking ervan is beschreven in het document: ‘Jeugdgezondheidszorg Zuid-Limburg, de toekomst start vandaag’.
Na het realiseren van de fusie in 2020 en 2021, moet de nieuwe organisatie in de periode 2022-2025 verder doorontwikkeld worden conform de bestuurlijke uitgangspunten als vastgelegd in de bovengenoemde nota’s. Dat betekent dat er de komende jaren een aantal investeringen gedaan moeten worden in de kwaliteit en werkwijze van de JGZ organisatie. Dat vraagt van alle gemeenten de komende jaren naast een inhoudelijke, ook een financiële investering.

In de bestuurlijke notitie ‘Jeugdgezondheidszorg Zuid-Limburg, de toekomst start vandaag’ is op hoofdlijnen aangegeven langs welke lijnen de verdere ontwikkeling van de Jeugdgezondheidszorg in de periode 2022-2025 vorm zou kunnen krijgen. Daarbij is vooralsnog een hoog ambitieniveau gesteld, wat zich uiteraard vertaald in extra investeringen in de komende jaren tot een bedrag van
€ 4,2 miljoen voor Zuid-Limburg in 2025. De discussie over het ambitieniveau en de fasering van invoering daarvan, zal in 2022 bestuurlijk gevoerd moeten worden. Van die € 4,2 miljoen wordt in de begroting 2022 een bedrag € 2.024.974 meegenomen.

Voor 2022 is dus gekozen voor een minimale variant. Daarbij wordt de JGZ in staat gesteld om het fusietraject volledig af te ronden, de potentiële efficiencywinst te kunnen benutten én de start biedt voor een doorontwikkeling naar een eigentijdse JGZ vanuit een benadering waarin het kind en het gezin centraal staan. Voor Trendbreuk is de borging van ‘Voorzorg’ en ‘Stevig ouderschap’ een verplichting die gezamenlijk is aangegaan en die voortvloeit uit de Provinciale subsidie voor Kansrijke start. Bovendien is het noodzakelijk de prenatale huisbezoeken te implementeren, gerelateerd aan de wetswijziging. Voor dat laatste ontvangen we als gemeente een extra bijdrage van rijkswege die het grootste deel van deze kosten dekt. Ten aanzien van financiën: zie verder de financiële paragraaf.

Uitgangspunten Veilig Thuis

Op verzoek van de gemeenten in Zuid-Limburg is Veilig Thuis per 1 januari 2015 ondergebracht bij de GGD Zuid-Limburg. De algemene uitgangspunten zijn ook van toepassing op Veilig Thuis. Het beleidskader voor Veilig Thuis ligt in de regiovisie 'Geweld in Afhankelijkheid (GIA) Zuid-Limburg'. Het Algemeen Bestuur heeft medio 2019 unaniem bepaald dat de nu geldende financieringssystematiek, op basis van budget Wmo / Jeugd, gehandhaafd blijft.

Inhoudelijk voldoet Veilig Thuis aan haar opgave. De druk op de organisatie is als gevolg van het groeiend aantal meldingen groot maar dit is in 2020 aangepakt door het verbeteren van de organisatiestructuur waardoor de organisatie ook voor de komende jaren binnen de bestaande financiële kaders haar werk kan uitvoeren. Het positieve resultaat over 2020 is voor een deel het gevolg van de verbeteringen in de organisatie en deels door de pandemie waardoor het aantal meldingen en aanvragen fors is gedaald m.n. in het 2e en 3e kwartaal 2020. Aangezien dit echter extreme omstandigheden zijn, is er geen aanleiding om de begroting 2022 bij te stellen.
De eind 2019 door de Zuid-Limburgse gemeenten verstuurde 'Noodklok' brief aan de minister van VWS heeft geresulteerd in een landelijk onderzoek onder aansturing van VWS, VNG, Justitie, de landelijke koepel Veilig Thuis en een aantal gemeenten, w.o. Maastricht, naar de toename van het aantal meldingen en adviezen bij Veilig Thuis. De conclusies van het onderzoek hebben geleid tot een aanzienlijke verhoging van de beschikbare middelen voor de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Deze middelen zullen voornamelijk worden ingezet op het versterken van de totale keten rondom huiselijke geweld en kindermishandeling.
Er bestaat op dit moment geen aanleiding om de raad ten aanzien van Veilig Thuis te verzoeken een zienswijze af te geven.

Uitgangspunten regionale ambulancevoorziening:

De regionale ambulancevoorziening (= acute zorg m.u.v. de GHOR) wordt gefinancierd door de zorgverzekeraars. Uitgangspunt voor de begroting zijn de richtlijnen van de Nederlandse zorgautoriteit (NZA) en het op basis daarvan toegekende budget.
In 2022 zal gestart worden met een fusietraject tussen de regionale ambulancevoorzieningen Zuid-Limburg en Noord- en Midden-Limburg. De gemeente Maastricht zal als lid van het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur, deze ontwikkelingen nauwgezet en actief volgen.

**Coronavirus Covid-19:**

De pandemie van het coronavirus Covid-19 heeft enorme impact op de organisatie GGD Zuid-Limburg. Het heeft van alle GGD-en in Nederland veel extra inzet en capaciteit gevraagd m.n. vanuit de afdelingen Infectieziekten. Maar ook alle andere afdelingen zijn ingezet bij het bestrijden van de pandemie waardoor andere werkzaamheden noodzakelijkerwijs naar achteren zijn geschoven.
Alhoewel we hopen dat in de loop van 2021 we weer een redelijk normaal leven zullen kunnen gaan leiden, zal de impact van de pandemie nog vele jaren zijn effect hebben op de publieke gezondheid. De GGD zal ook in 2022 nog de effecten van deze crisis ervaren, en naar verwachting is deze impact ook in 2022 nog omvangrijk. Daarbij kan gedacht worden aan:

- de afbouw van de COVID organisatie,
- de definitieve afrekening van de meerkostenregeling met het rijk en wellicht nog de afhandeling van klachten.
- de noodzaak van veel onderzoek en analyses. Evaluaties en onderzoeken van bijvoorbeeld de rekenkamer worden realiteit en bovendien wordt rekening gehouden met een toename van het aantal WOB verzoeken en Kamervragen. Naar verwachting leiden deze onderzoeken tot (politieke) discussies over de positie van de GGD-en en de GHOR bureaus in Nederland.
- aanpassingen van het rijksvaccinatieprogramma dat door de GGD wordt uitgevoerd

Voor de begroting 2022 heeft dit geen directe gevolgen

GGD is de uitvoerder van onze gemeentelijke wettelijke taken Wet publieke gezondheid en ons gemeentelijk (en regionaal) gezondheidsbeleid. Met Veilig Thuis is de GGD een stevige ketenpartner in de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Sinds 01-01-2020 is de GGD Zuid-Limburg ook de uitvoerder van de Jeugdgezondheidszorg voor 0-18 jarigen. Nu deze reorganisatie een feit is zal ook ingezet moeten worden (m.n. door gemeenten) op de

verbindingen van de inzet in JGZ en de effecten daarvan op de verdere keten van de jeugdzorg, waar we positieve effecten verwachten te kunnen realiseren.

Wettelijke taken*:*
De GGD voert naast de al genoemde taken ook nog een aantal wettelijke taken uit voor onze gemeente:

- **Forensische geneeskunde**: wet op Lijkbeschouwing (artikel 4): jaarlijkse bijdrage
  € 7.500,-
- **Vangnet OGGZ** : Wet Maatschappelijk Ondersteuning (WMO): jaarlijkse bijdrage € 19.000,-.

**Relatie met bestaand beleid en strategische visie / integraliteit**

1. Wet publieke gezondheid (WPG).
2. Gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg
3. Regionale gezondheidsnota 'Zuid Springt eruit: Zuid-Limburg zet nieuwe trend in Gezondheid'
4. Het Meerjarenperspectief 2020 -2023.

## Gevolgen

**Burgerparticipatie, toelichting en verantwoording**
Niet van toepassing

**Financiële en personele aspecten, incidenteel / structureel, begrotingspost**
De gevolgen voor de begroting 2022 voor de gemeente Eijsden Margraten zijn onderdeel van de gevraagde besluitvorming (zie de beslispunten bovenaan dit raadsvoorstel). De totale kosten van de GGD-ZL over 2022 voor de gemeente Eijsden-Margraten nemen toe met een bedrag van € 83.055,-

**Planning, uitvoering en evaluatie**
Beeldvormende vergadering op 17-5-2021
Besluitvormende vergadering op 25-5-2021.

**Communicatie**
De GGD-ZL wordt na besluitvorming schriftelijk geïnformeerd.

**Maatschappelijke effecten**
Niet van toepassing

**Risico's**
Als bijzondere en onvoorspelbare, maar wel belangrijke opmerking, moet vermeld worden dat de huidige Coronapandemie voor onvoorziene kosten zou kunnen zorgen in het jaar 2022. Echter, vooralsnog zal het Rijk alle meerkosten die de GGD-ZL maakt door de pandemie dragen.

Het college van Eijsden-Margraten
De gemeentesecretaris, De voorzitter,

Mari-An Gerits Mr. J.E.M. Custers

.

## RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Eijsden-Margraten

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders;

gelet op de behandeling in de Beeldvormende vergadering en raadsvergadering;

**Besluit:**

1.) Als zienswijze over de begroting 2022 GGD-ZL kenbaar te maken dat de raad ermee kan instemmen;
2.) Instemmen met het totaal aan bijstellingen t.a.v. de ontwikkelingen binnen de programma's van de GGD voor onze gemeente voor 2022 een bedrag van € 83.055 negatief.
3.) Ten aanzien van de verdere ontwikkeling van de JGZ, aan te dringen op een zorgvuldig proces waarin ambities en financiële consequenties steeds in een vroeg stadium, in onderling verband worden gewogen ten opzicht van zowel de maatschappelijke noodzaak als de financiële mogelijkheden van de gemeente en dat hierover een zo groot mogelijke transparantie betracht dient te worden ten opzichte van gemeente en gemeenteraad.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 1 juni 2021.

| | |
|---|---|
| De griffier, | De wnd. voorzitter, |
| Mr. M. Verbeet | Drs. G.J.M. Cox |